

Entrevista a Ramon Boixadós

El pragmatisme tocat per la tramuntana

Ramon Boixados és conseller delegat de Vila Olímpica i president de la Fundació Gala-Salvador Dalí. Abans havia estat conseller delegat de Nova Icària. Molt més abans, havia estat president de Renfe.

Vostè és fill de mestre d'escola?

—Sóc fill de mestres d'escola, tant el meu pare com la meua mare eren mestres nacionals. Crec que aquest fet em va marcar molt i me'n sento molt satisfet. Et movies en un ambient cultural, des de petit llegies llibres i senties converses que molta gent que es movia en un altre nivell cultural no tenia. Des de petit em vaig familiaritzar amb noms de la literatura, de moltes coses del món cultural que després et donen molt d'avantatge.

Després, també, crec que els mestres d'aquella època —i insisteixo d'aquella època— imprimien un caràcter a casa i a l'escola perquè aleshores ser mestre era com una mena de sacerdoci. La prova d'això és que alumnes del meu pare, del Grup Escolar Rosselló, que era un annex de l'Institut Escola Pi Margall, que es va tancar l'any 39, fins encara fa dos o tres anys ens reunim i encara continuen recordant aquella ensenyança.

—¿Com és que es va decidir a estudiar per enginyer industrial?

—Perquè em va semblar interessant. Sabia que s'estudiava matemàtiques i a mi m'agradaven.

—Però vostè no ha exercit mai d'enginyer industrial.

—Sempre dic que sóc un enginyer de secà. Va ser una carrera molt formativa perquè t'ensenyava a no espantar-te davant els problemes ni davant de res.

—¿A vostè no l'espanta res?

—La meua dona

—Per treballar ¿empresa pública o privada?

—Privada, sens dubte.

—¿Vostè, per què treballa en l'empresa pública?

—Vaig començar a treballar en l'empresa pública al gener de 1983, per tant ja feia 31 anys que havia acabat la carrera i tenia 55 anys. Aleshores vaig pensar que podia ser interessant si era veritat tot el que deien de l'empresa pública i tenir una nova experiència a l'empresa pública i que ja no podia influir-me gaire perquè jo ja anava de tornada.

—¿La comprovació, com ha anat?

—No dic ni que hagi estat ni positiva ni negativa, sinó que ha estat interessant. La primera etapa va ser a l'empresa més conflictiva pel seu volum, per les seves implicacions geogràfiques per no dir llegendàries i èpiques. Tot-hom en parla, era una empresa molt

complicada. A banda de Renfe hi ha una altra empresa pública, que és onestic ara, que és tota una altra cosa. És fer una obra física, en un termini determinat, és una feina molt bònica.

—Vostè està a punt de jubilar-se.

—Ningú s'ho creu. Dic que em jubilaré i tothom és fot a riure.

—¿De què està més satisfet de la seva vida professional?

—Això és molt difícil

—¿Sempre ha estat ambiciós?

—Si no hagués estat ambiciós hauria estat enginyer del ministeri. No em pene-desc de res del que he fet. Em sento molt satisfet del que estic fent ara. D'aquesta remodelació de Barcelona, de la Vila Olímpica, que considero amb tota la falsa modèstia que vulguis un dels puntals d'aquesta obra perquè ja hi vaig participar com a Renfe. Considero que d'aquí a cinquanta anys o d'aquí a cent, allò que quedarà de l'Olimpíada del 92 serà la recuperació de quatre quilòmetres de platja i que Barcelona, que sempre havia viscut d'esquena al mar, ara hi està de cara. L'únic que realment quedarà del 92 serà l'obertura al mar de Barcelona, tota aquesta remodelació de Poble Nou.

—¿Com s'ha guanyat la seva fama d'home de consens?

—No me l'he guanyada, me l'han donada.

—En canvi, a Renfe va dimitir, segons sembla perquè la seva relació amb Abel Caballero no era gens fàcil.

—No va ser gens difícil. Vaig ser president de Renfe perquè m'ho va proposar una persona com és el senyor Enrique Barón, amb qui dóna gust treballar. Sempre em vaig sentir obligat a ell. En el moment que el senyor Barón va deixar de ser ministre vaig pensar que havia de plegar perquè jo no em considerava obligat amb el ministre nou i no tenia cap ganes de començar a treballar amb una nova persona. No hi va haver cap problema amb Abel Caballero.

—De la Renfe de García Valverde...

—Cada vegada que he canviat de feina he girat full i no me'n recordo del dia abans. El dia després de plegar de Renfe si en sentia a parlar era com si em parlés sin d'una altra cosa. Giro full de la mateixa manera que em poso al llit i quedo adormit a l'acte.

No puc fer cap comentari del que passa ara perquè no ho he viscut. És molt difícil saber la veritat.

—Això de girar full, vostè ho diu sempre, però ara el tema de Renfe està molt calent.

—¿Vols dir que em repeteixo! Veus com m'he de jubilar. Quan treballes en un lloc d'aquest has de fer-te una composició de lloc. Primer, saps segur que hi estaràs poc temps. Llavors, també saps que qualsevol decisió que prenguis tindrà un temps de maduració llarg.

JORDI MORERA

“L'únic que realment quedarà del 92 serà l'obertura al mar de Barcelona”

Pendràs les decisions i no veuràs els resultats. Això és una mica greu perquè vol dir que tens un fill que no el veuràs fer la mili. Corres el risc de caure, i hi cau molta gent, de prendre decisions amb resultats a curt termini i així se'ls puguin adjudicar i posar-se la medalla ells mateixos. Tota decisió presa d'aquesta manera segur que serà un fracàs a llarg termini. Hi ha qui vol fer una collita molt ràpida i després deixa el camp erm. Això em sembla absolutament deshonest. Jo

JORDI MORERA

“L'únic que segur que és veritat de la premsa són les esqueles”

vaig seguir l'altre camí, de prendre decisions a llarg termini.

—¿A la Mercè Sala, quin consell li va donar?

—Som molt amics, l'estimo molt, crec que ho fa molt bé i serà una gran presidenta. Només la vaig felicitar i la vaig

animar. Res més.

—Tornant a l'home de consens. A la Vila Olímpica tampoc ha estat gens fàcil, el consens social no ha existit.

—Això d'home de consens no m'acaba d'agradar perquè em sona a pastelero.

—Diuen que Maragall va dir que vostè era un bon gestor però un mal venedor de pisos.

—És una opinió de l'alcalde molt respectable. Jo no havia fet mai cases i estan fetes. No havia fet mai platges i estan fetes. No havia fet mai cap port esportiu i està fet. No havia fet mai cap cinturó del litoral i està fet. No havíem enderrocat i comprat un barri i està fet. Els pisos s'estan venent d'acord amb l'estructura que jo vaig muntar. El que passa és que a partir de cert moment l'alcalde em va proposar de fer-me càrrec de la coordinació de les Obres Olímpiques, però en aquell moment Nova Icària estava acabant de fer les cases i ja estaven venent-se, i ho vaig deixar. Encara que continuo sent conseller de Nova Icària. Aquests comentaris a què has alludit em sembla que són més fruit d'algú que estava interessat que es fessin que no pas de l'alcalde.

—Però vostè va ser qui es va oposar que una part dels pisos de la Vila Olímpica fossin venuts com vivendes socials.

—Jo no m'hi vaig oposar mai a això. Jo ja ho he dit moltes vegades, que l'únic que segur que és veritat dels diaris són les esqueles. I no sempre són veritat perquè a vegades hi ha rectificacions i no de la qüestió més important de l'esquela, que és el mort. Aquest no protesta mai.

—Però la Vila Olímpica com a solució per a l'habitatge de Barcelona ha fallat.

—No hi ha cap tema que hagi fallat. S'han venut els pisos d'acord amb la planificació que hi havia. Se n'han venut uns vuit-cents, tot i que s'ha agafat una etapa de recessió econòmica en aquest camp. Es va planificar un tipus de construcció, d'arquitectura, uns preus de construcció, un sistema de participació de l'empresa privada. Tot això ho va aprovar el Consell d'administració de la Vila Olímpica per unanimitat, i en aquell moment hi estaven representats Convergència, el Partit Popular i el Partit Socialista i tots van estar d'acord que es fes així.

—De l'eufòria inicial dels pisos de la Vila Olímpica ja no en queda ni el rastre

—D'entrada va semblar que hi havia molta eufòria de comprar pisos. Jo no sé si una part d'aquesta eufòria no va ser provocada, perquè algunes de les persones que s'havien presentat a la primera fase l'endemà posaven anuncis a La Van-

guardia venent el pis. Aquest interès especulatiu, nosaltres ja l'havíem previst i precisament en el contracte que s'havia firmat de paga i senyal constava que no es podia transmetre. A partir d'aquest moment hi va haver la polèmica de si es feien vivendes més assequibles o menys assequibles. Quan ja has fet una planificació econòmica, de marketing, de construcció i de projecte, voler-ho canviar és impossible. Era absurd. Si des d'un primer moment s'hagués volgut fer, hauria estat acceptable o no, però s'hauria pogut plantejar

—*¿Les bonificacions fiscals per als professionals que vulguin comprar un pis no són una manera d'afavorir l'especulació?*

—Aquestes ajudes fiscals per als inversors es van determinar al Parlament. Les inversions que calia fer a l'Expo 92 i a l'Olimpíada van ser aprovades per unanimitat de tots els partits polítics fa tres o quatre anys. No és cap invent ni cap cosa nova.

—*Quan van dir al senyor Roldan que amb aquestes ajudes fiscals es podia potenciar l'especulació, va respondre que no era un tema que li pertoqués, que la seva feina era vendre pisos. Encara que soni a antic, ¿els gestors no tenen responsabilitats morals?*

—Això que m'acabés de preguntar tampoc es pot mesurar amb un metre. De moral, cada-

scú en té la seva i s'estira i s'arronsa segons les circumstàncies. La llei preveu que cal complir unes determinades condicions durant un temps, durant uns anys. Passats aquests anys és molt difícil de preveure si s'especula o no. És molt fàcil dir aquí s'especula, aquí hi ha corrupció ¿quina és la corrupció? Una vegada em van venir a dir que hi havia funcionaris a les meves ordres corruptes. Jo els vaig dir que em portessin proves i que si es demostrava la corrupció els funcionaris anirien a la presó; ara, si les proves eren falses a la presó hi anirien ells per difamació. Mai més els vaig tornar a veure. Desprestigiari és molt fàcil.

—*Els beneficis fiscals afavoreixen un determinat tipus de gent.*

—En primer lloc els beneficis fiscals són per a unes persones que durant un any deixen el pis de franc al COOB, són per a professionals que hi posin el seu despatx, i si són empreses és perquè el

lloguin com a mínim; no ho recordo bé, però em sembla que ho han de fer durant tres anys. Aquests condicionants són els que justifiquen els beneficis fiscals. Hem de ser seriosos. Hi ha molt poca seriositat, és molt fàcil fer demagògia.

—*Però entre aquestes opinions hi ha hagut la de la directora general de la Vivenda.*

—Qui sigui, que ho expliqui.

—*Però el que sí que es pot dir és que aquests pisos no cobrien els dèficits de vivendes que tenia Barcelona.*

—Cada lloc té un altura i n'hi ha que la poden saltar i n'hi ha que no. Hi ha molta gent que no té poder adquisitiu per anar a viure a Pedralbes o a l'Eixample o a Ciutat Vella o per venir aquí. Hi ha

de pessetes i cap empresa espanyola ha venut tant.

—*Vostè no tindrà una jubilació tranquil·la a la Fundació Dalí.*

—No pretenc tampoc tenir una jubilació contemplativa. La vull tenir entretinguda i divertida.

—*Vostè, quan l'ampolla està a la meitat la veu més plena que buida.*

—És molt fàcil veure-la mig buida.

—*Amb el llegat Dalí, ¿vostè pensa que l'ampolla de Catalunya ha quedat prou plena?*

—Per a mi, el testament d'una persona és respectable. Jo l'únic que he fet és aconseguir que es firmi a Figueras i que la Fundació tingui un protagonisme.

—*¿Catalunya hi ha perdut?*

—Tenim més quadres que quan es va morir en Dalí.

—*En podríem tenir més.*

—*¡Oí! I tant.*

—*I els més bons no els tenim.*

—Jo no tinc prou coneixements artístics per decidir si una obra és més important que l'altra.

—*Quan ha dit que havia aconseguit que es firmés el testament vol dir que hi havia hagut problemes*

—No. Em vaig adonar que no s'havia firmat i vaig dir que es firmés i ja està.

—*Sembla que vostè ha dit que l'únic problema de Port Lligat és que s'ha d'emblanquinat.*

—Port Lligat és d'arquitectura mediterrània, no és de marbre, no és noble, i per tant s'ha d'emblanquinat.

—*¿Per qué no l'emblanquina?*

—Qui l'ha d'emblanquinat és l'amo, que és l'estat espanyol i estem negociant en quines condicions podem ajudar-los. Segons quines condicions hi hagi, l'emblanquinarem o no l'emblanquinarem. En canvi la Fundació està pagant la neteja interior de Púbol i de Port Lligat.

—*¿Quin serà el futur de Púbol i Port Lligat?*

—No ho sé. S'està estudiant perquè pugui ser el màxim de productiu culturalment.

—*No cal que li preguntis si és optimista.*

—Optimista, sempre ho he estat

Un tros de senyera

Està a punt de jubilar-se i té deu càrrecs. Els més lluits són el de delegat de la Vila Olímpica, el de president de la Fundació Dalí. Dos temes polèmics que ell aborda amb el seu pragmatisme tocat per la tramuntana, que fa tremolar sovint els que estan al seu voltant. En el penja-robes del seu despatx, molts cascos de la construcció i un tros de senyera. Enmig de l'agenda un adhesiu, un home en barretina i una frase: sóc català.

gent que desgraciadament no té nivell econòmic i que ha d'anar a parar desgraciadament a les vivendes socials. Es va fer un model d'una determinada qualitat i qui no hi arriba, no hi arriba.

—*Però sembla que a Barcelona no hi ha prou gent d'aquest nivell econòmic.*

—En una ciutat n'hi ha molts, de nivells econòmics. També hi ha molta gent que necessita vivenda si no pot anar a viure a Pedralbes.

—*Però aquests pisos estan fets per una empresa que també és pública.*

—Els senyors que elegim democràticament i que, per tant, dirigeixen la política van decidir que es feia una inversió pública que es volia recuperar al màxim. No es va decidir fer una inversió pública no recuperable. Aquest és l'origen de tot.

—*Si no és venent els pisos no es podrà recuperar la inversió.*

—Se'n van venent tranquil·lament. Se n'han venut per valor de 24.000 milions